

Stikord og pensumhenvisninger Reeksamen sommer 2018

Juridisk teori, metode og videnskab (Retslære)

I. Generelt

Bemærk vægtningen: Opgave 1: 2/3 og opgave 2: 1/3.

Der har i undervisningsforløbet været fokus på opgavebesvarelse, ligesom de studerende har haft lejlighed til at besvare en øvelsesopgave.

Pensum: Jens Evald, *Juridisk teori, metode og videnskab*, DJØF, 2016 ("lærebogen").

II. Opgave 1:

Ad 1: Henhører det retlige spørgsmål i U 2017.1795 H under den offentlige ret eller privatretten?

Det retlige spørgsmål henhører under offentlig ret. Hovedspørgsmålet i sagen er, om lovbestemmelserne om vielse af to personer af samme køn er i strid med grundloven, en retssædvane eller EMRK.

Ad 2: Hvorfor har folkekirken (den evangelisk-lutherske kirke) ikke selv ret til at bestemme, om den ønsker at vie to personer af samme køn?

I henhold til grundlovens § 4 hviler Folkekirken på det evangelisk-lutherske bekendelsesgrundlag. Kompetencen til at regulere folkekirkens forhold tilkommer lovgivningsmagten.

Ad 3: Hvilke fortolkningsprincipper anvendes i U 2017.1795 H?

Pensum kap. 4 (s. 45-75). Fortolkning af grundloven omtales s. 62.

Fortolkningsprincipper: Særligt ordlyd og forarbejder.

Ad 4: Er dommen (U 2017.1795 H) retsskabende, eller vedrører den fortolkning og/eller udfyldning?

I pensum (s. 150 ff.) er Højesterets retsskabende virksomhed behandlet.

Dommen vedrører fortolkning af grundloven, loven og EMRK.

Ad 5: Hvilken retskildeværdi har folkekirkens (den evangelisk-lutherske kirkes) ægteskabsteologi og vielsespraksis efter a) sagsøgerens/appellanternes, b) sagsøgte/indstævntes og c) Højesterets opfattelse?

Efter sagsøgerens/appellantens opfattelse (dommen, s. 10-12) er vielsespraksis udtryk for en retssædvane (som kun kan ændres på grundlovsniveau).

Efter sagsøgte/indstævntes opfattelse (dommen, s. 12-14) er vielsespraksis ikke udtryk for en retssædvane.

Efter Højesterets opfattelse er der ikke grundlag for at antage, at der skulle foreligge en retssædvane (dommen, s. 15).

Ad 6: Hvilke betingelser stilles til dannelsen af en retssædvane på grundlovsniveau? Hvorfor var disse betingelser ikke opfyldt i dommen (U 2017.1795 H)?

Retssædvaner er omtalt i pensum s. 139-148. Kriterierne for dannelsen af en retssædvane er omtalt i pensum s. 140.

Sagsøgerens/appellantens argumenter er nævnt i dommen s. 11.

Sagsøgte/indstævntes argumenter er nævnt i dommen s. 14.

Landsrettens præmisser er nævnt i dommen, s. 14 og Højesteret, dommen, s. 15.

III. Opgave 2:

Ad 1 a): Pålægger loven (2017.1533) trossamfundene at fastsætte vielsesritualer for to personer af samme køn?

Kapitel 5 i ovennævnte lov indeholder bestemmelser om vielsesmyndighed mv. Loven pålægger ikke trossamfundene at vie to personer af samme køn.

Ad 1 b): Hvis svaret under a) er nej, hvad er så den retlige forskel mellem folkekirken (den evangelisk-lutherske kirke) og andre trossamfund?

Folkekirken er omfattet af grundloven og dermed lovgivningsmagtens kompetence til at regulere folkekirkens indre forhold. Øvrige trossamfund er (religiøse) foreninger.

Foreninger er omtalt i pensum s. 135-139.

Ad 2 c): Hvis svaret under a) er nej, ønskes en drøftelse af, om lovgivningsmagten ved lov ville kunne pålægge trossamfund at fastsætte vielsesritualer for to personer af samme køn.

Lovgivningsmagtens kompetence til at fastsætte regler for foreninger er kun begrænset af ”foreningsfrihedshensynet”, som er sikret gennem grundlovens § 67 og EMRK artikel 11.

Svaret må derfor være, at lovgivningsmagten ved lov ville kunne pålægge trossamfund at fastsætte vielsesritualer for to personer af samme køn.